

สนุกกับโมเลกุล

อัศจรรย์เคมีของสารรอบตัวเรา

น เอ็มสเลย์

ยุทธนา ตันติรุ่งโรจน์ชัย แปล
อุทัย วงศ์ไวยศวรรณ บรรณา

สารบัญ

- [18] กิตติกรรมประกาศ
[20] แนะนำหนังสือ
[24] เพราะขนาดนั้นมันสำคัญเช่นอะนั

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

1 จุดดั่งที่ธรรมชาติต้องการ การจัดแสดงโมเลกุลน่าสนใจในอาหาร

- 6 ผัของชาวแอสเท็คส์: เฟนิลเอทิลามีน
10 พายรูบาบ: กรดออกซาลิก
15 ปริศนา โคคา-โคล่า: กาเฟอีน
23 สารก้ำจัดสนิม: กรดฟอสฟอริก
25 คำสาปของยาเหวดา: ไดโพรพีนิลไดซัลไฟด์
28 กลิ่นเหม็นที่สุดในโลก: เมทิลเมอร์แคปเทน
32 ยาจีน: ซีลีเนียม
37 สุขภาพของหัวใจ: ซาลิซิลเลท
41 ผมถูกใส่ความ: พทาลเลท

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

2 ทดสอบโลหะ การจัดแสดงโลหะที่จำเป็นต่อร่างกาย

- 48 กระดูกสุดทน: แคลเซียมฟอสเฟต
55 ไม่มีอะไรแทนเกลือได้: โซเดียมคลอไรด์
61 สวยประหาร: โพแทสเซียมคลอไรด์
65 ธาตุลึกลับ: เหล็ก
69 เบาน้ำทิ้ง: แมกนีเซียม
72 จิกซอร์ขึ้นสุดท้าย: สังกะสี
76 ลำริดและสุดสวย: ทองแดง
79 รวมญาติ: ดีบุก, วานาเดียม, โครเมียม,
แมงกานีส, โมลิบดีนัม, โคบอลต์ และนิกเกิล

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

3

เกิด แก่ เจ็บ ตาย

การจัดแสดงโมเลกุลเสริมและสลายชีวิต

93	เพื่อทารกในครรภ์: กรดโฟลิก
96	อิมมูน: กรดอะแรคคิไดนิค
101	เคมีในมุ้ง: ไนตริกออกไซด์
105	วิกฤตของนอแรด: เคราติน
109	จูบเย้ยจันทร์: มิสเชิลโท
113	คืนนั้นก่อนวันคริสต์มาส: เพ็นนิซิลลิน

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

3a

ส่วนต้องห้าม

เข้าเยี่ยมชมได้เฉพาะผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้น

121	ล่องลอยเหนือนภา: ยาเอ็กซทาสี
125	กำจัดจุดอ่อน: โคเคน, เฮโรอีน และยาเสพติดสังเคราะห์อื่นๆ
128	นิสัยเสีย: นิโคติน
131	เลีย(กบ)หรือดูด(บุหรี่)ก็สุดๆ ได้เหมือนกัน: อีพิบาทีดิน
134	หลับฝันดี: เมลาโทนิน

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

4

บ้านเราแสนสุขใจ

การจัดแสดงสารธาระล้าง, สารอันตราย,
สารสร้างสุข และสิ่งแวดล้อม ในครัวเรือน

141	รักษาความสะอาดหน้าคนดี: สารลดแรงตึงผิว
145	ยกฟ้องทุกข้อกล่าวหา: ฟอสเฟต
148	บุรุษชุดขาว: เพอร์ฟลูออโรพอลิอีเธอร์
151	กำจัดเชื้อโรค: โซเดียมไฮโปคลอไรท์
155	ใส่แจวในม่านหมอกแห่งความเร้นลับ: แก้ว
159	ทำจากอะไร (1): เอทิลอะคริเลต
162	ทำจากอะไร (2): มาเลอิกแอนไฮไดรด์
165	ภัยร้ายในบ้าน: คาร์บอนมอนอกไซด์
170	ความลับรสมขของความปลอดภัย: บิทเทร็กซ์
173	ธาตุจากสวรรค์ (1): เซอร์โคเนียม
175	ธาตุจากสวรรค์ (2): ไทเทเนียม

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

5

สารพันธุ์ใหม่กับข้อสงสัยไร้แก่นสาร

การจัดแสดงโมเลกุลช่วยอำนวยความสะดวกแก่เรา

184	เจาะเวลาหาอดีต: เทนเซล
189	แผ่นเสื้อพลาสติก และบิลเลียดระเบิด: เซลลูลอยด์
192	ฉันทอม ฉันทอม ยอมเธอทุกอย่าง: เอทิลีน
199	แอปเปิ้ลพร้อม: พอลิโพรพิลีน
205	ไปไกลสุดกู่ ทั้งบนโลกและสรวงสวรรค์: เทฟลอน
209	กำจัดส่วนเกิน: พอลิ(เอทิลีนเทเรพทาเลท)
213	แบบขีดปลอดภัย: พอลิยูรีเทน
216	ฉากหนังและภาชนะอาหารจานด่วน: พอลิสไตรีน
221	แข็งแกร่งกว่าเหล็ก: เคพลาร์

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

6

ความทลอลวง, ความท่วงโย และบทวิพากษ์สิ่งแวดลอม

การจัดแสดงโมเลกุลที่ตามประชิดโลกทุกย่างก้าว

- 230 | ขอเพียงอากาศให้ฉันหายใจ: ออกซิเจน
- 237 | เจ้าเลื่อย: ไนโตรเจน
- 240 | โดดเตี้ยวผู้น่ารัก: อาร์กอน
- 244 | มากน้อยเกินไปไม่ตามใจผู้อยู่อาศัย: โอโซน
- 249 | ฝนกรด, ไวน์เก่า และมันฝรั่งสีขาว: ซัลเฟอร์ไดออกไซด์
- 254 | ยาพิษแสนดีที่มีมากเกินไป: ดีดีที
- 258 | โรควัวบ้าปะทะนักเคมีที่บ้ากว่า: ไดคลอโรมีเทน
- 263 | มีแต่น้ำ น้ำ น้ำ: น้ำ
- 266 | ประปาใสสะอาด: อะลูมิเนียมซัลเฟต

ห้องจัดแสดงหมวดหมู่ที่

7

เคลื่อนไปโดยไร้จุดหมาย

การจัดแสดงโมเลกุลเกี่ยวข้องกับการคมนาคมขนส่ง

- 275 | เชื้อเพลิงฟอสซิล: คาร์บอน
- 285 | ปลุกน้ำมันรถไว้ใช้เอง: เอทานอล
- 287 | แปลงถ่านหินให้เป็นน้ำมัน: เมทานอล
- 290 | ท่งรวงทอง: เรปเมทิลเอสเตอ์
- 296 | เชื้อเพลิงทั้งเย็นทั้งสะอาด: ไฮโดรเจน
- 301 | ภายใต้อากาศกดดัน: มีเทน
- 306 | เพื่อดันที่ปลอดภัยกว่า: เบนซีน
- 309 | สีแดงแรงฤทธิ์: ซีเรียม
- 313 | ปกป้องต้นไม้กันเถอะ: แคลเซียมแมกนีเซียมอะซิเตท
- 316 | ไครม! แต่ไม่ตาย: โซเดียมเอไซด์

ห้องจัดแสดงหมวดพฤกษ

8

ธาตุจากอเวจี

การจัดแสดงโมเลกุลที่ประสงค์ร้ายต่อมนุษย์

325	เร็วและตายสนิท: ซาริน
331	ยืนกับโศกโศกไหมจะที่รัก: อะโทรฟิน
335	สลายฝูงชน: แก๊สซีเอส
338	ตายแนวใหม่: เบริลเลียม
341	ผมถูกวางยา: ตะกั่ว
346	หมดแล้วอย่าลืมนำมาใช้ใหม่: แคดเมียม
350	ล้านแล้วจำ: ธาตุเลียม
355	เพลงโซกสำหรับโมสาร์ท: แร่พลวง
358	สกปรกรกโลก: พลูโทเนียม
362	กัมมันตรังสีช่วยชีวิต: อเมริเซียม
365	เห็นผั่งแล้ว!: ธาตุหมายเลข 114

372 บรรณานุกรม

376 ภาคผนวก